

ԹՐԱՆՍՓԱՐԵՆՍԻ
ԻՆԹԵՐՆԵՇՆԼ
հակափոշուպիոն կենտրոն

ՏԱՐԵԿԱՆ
ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2024

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Կազմակերպության մասին.....	3
Օրենսդրական առաջարկություններ և ջատագովություն.....	7
Հետազոտություններ.....	8
Լրագրողական հետաքննություններ	10
Դիտորդական առաքելություն	11
Գիտելիք և առաջնորդություն	12
Իրազեկում	14
Գործընկերներ/Համագործակցություններ	15
Եկամուտներ և ծախսեր.....	16
Աուդիտ	19

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

Խթանել լավ կառավարման
և ժողովրդավարական
գործընթացները՝ հանուն
պետականության ամրապնդման
և կոռուպցիայից զերծ
Հայաստանի:

ԱՐԺԵՔՆԵՐ

Ժողովրդավարություն

Թափանցիկություն

Հաշվետվողականություն

Արդարություն

Օրինավորություն

Համարձակություն

ՆՊԱՏԱԿՆԵՐ

Կանխարգելել կոռուպցիան

Նպաստել իրավունքի գերակայությանը

Պաշտպանել հանրային ռեսուրսները

Խթանել օրինավորությունը քաղաքականության մեջ

Խթանել քաղաքացիական առաջնորդությունը

Պաշտպանել քաղաքացիական տարածքը

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

ԳՈՐԾԱԴԻՐ
ՏՆՕՐԵՆ

**Սոնա
Այվազյան**

ԽՈՐՀՈՒՐԴ

**Արսեն
Խառատյան**
Խորհրդի նախագահ

**Իզաբելլա
Սարգսյան**

**Արմեն
Օհանյան**

**Ինգա
Չարաֆյան**

**Չարուհի
Հովհաննիսյան**

ԷԹԻԿԱՅԻ
ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՎ

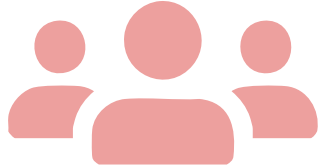
**Արթուր
Գրիգորյան**
Հանձնաժողովի նախագահ

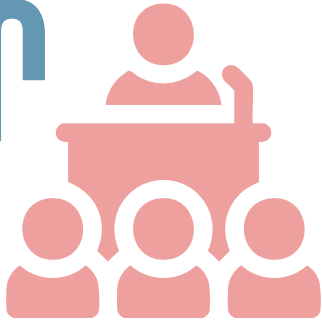

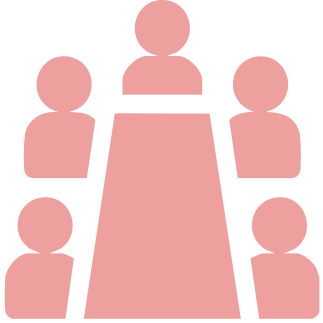
**Լանա
Կառլովա**

**Մարիամ
Հովեյան**

35
ԱՆԴԱՄ

1
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ
ԺՈՂՈՎ

4
ԽՈՐՀՐԴԻ
ՆԻՍՏ

Սոնա Այվազյան
Ամալյա Ումուրչադյան
Անահիտ Հովակիմյան
Աննա Կռոյան
Անուշ Հակոբյան
Արաքսյա Խաչատրյան
Արեն Մանուկյան
Արմեն Խուդավերդյան
Արմինե Թոխմախյան
Գոհար Հայրյան

Գործադիր տնօրեն
 Դրամաշնորհների կառավարիչ
 Ծրագրի մասնագետ
 Իրավաբան
 Իրավաբան
 Ֆինանսական օգնական
 Ծրագրի ղեկավար
 Հանրային կառավարման գծով
 խորհրդատու
 Հաղորդակցության համակարգող
 Գլխավոր հաշվապահ

Լուսինե Ստեփանյան
Մարիամ Հովեյան
Մերի Մինասյան
Նարինե Նուշերվանյան
Շուշանիկ Ավագյան
Վարուժան Հոկտանյան
Վարդուհի Ավանեսյան
Տաթևիկ Մարգարյան
Տիգրան Մուղնեցյան
Քրիստինե Մարգարյան

Գործառնական գծով կառավարիչ
 Կրթական և ընտրական ծրագրերի տնօրեն
 Ծրագրի մասնագետ
 Գրասենյակի կառավարիչ
 Ծրագրի մասնագետ
 Հակակոռուպցիոն փորձագետ
 Իրավաբան
 Ծրագրի փորձագետ
 ԶԳԿ ծրագրի փորձագետ
 Չարգացման գծով տնօրեն

ԿԱՄԱՎՈՐՆԵՐ

ՍԵԼԻՆ ԳԻԳ
 Գերմանիա

ՎՈՒՆՏԵՐ ՎԱՆ ՂԵՐ ՎՈՒԿ
 Նիդերլանդներ

ՀՐԱՋ ՍԱՖԱՐՅԱՆ
 Հայաստան

ՈԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐ

Կոռուպցիայի կանխարգելում

Աջակցել արդյունավետ հակակոռուպցիոն քաղաքականության, կոռուպցիոն ռիսկերը կանխարգելող օրենսդրության մշակմանը և խթանել հանրային ոլորտում բարևարքության ինստիտուտների և կոռուպցիան կանխարգելող մեխանիզմների կայացմանը

Քաղաքական համակարգ և ընտրություններ

Նպաստել ազատ և արդար ընտրությունների իրականացմանը, կուսակցությունների ինստիտուտի կայացմանը և թափանցիկության բարելավմանը

Իրավունք և կիրարկում

Ջետամուտ լինել իրավակիրառ պրակտիկային և ապօրինի գույքի վերադարձի և պատասխանատվության ենթարկման գործընթացին, աջակցել քաղաքացիներին հանրային շահի պաշտպանության գործընթացներում

Գիտելիք և առաջնորդություն

Խթանել քաղաքացիական ու հակակոռուպցիոն գիտելիքը և արժեքների ձևավորումը

Հանրային ռեսուրսներ և ծառայություններ

Նպաստել հանրային ունեցվածքի արդյունավետ, թափանցիկ և հաշվետու կառավարմանը, հանրային ծառայությունների որակի բարելավմանը և կոռուպցիոն ռիսկերի նվազեցմանը

Քաղաքացիական տարածք և ներգրավում

Նպաստել քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների իրավական ու գործնական միջավայրի բարելավմանը

ՕՐԵՆՍԴՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԶԱՏԱԳՈՎՈՒԹՅՈՒՆ

Գործընկերների հետ ներկայացվել են առաջարկություններ հետևյալ ոլորտներում՝

ԿՈՌՈՒՊՑԻԱՅԻ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՈՒՄ

- Շահերի բախումը հանրային ծառայությունում
- Նվերների արգելքը հանրային պաշտոնյաների և ծառայողների համար
- Կոռուպցիոն ռիսկերի գնահատման համակարգը պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում
- Անհամատեղելիության պահանջները ավագանու անդամների համար

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ ԵՎ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- ՀՀ ընտրական օրենսգիրք և հարակից օրենքներ
- Ընտրակարգ
- Պատգամավորական էթիկա

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

- Հանրային գերակա շահ
- Քաղաքային պլանավորում և Երևանի գլխավոր հատակագիծ
- Ռազմավարական Էկոլոգիական գնահատման (ՌԷԳ) և շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատում

ՀՀ Վարչական դատարանում ոչ իրավաչափ է ճանաչվել ԱԺ աշխատակազմի կողմից Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի անդամի ընտրության հարցազրույցի փուլին ԹԻՅԿ դիտորդի մուտքը մերժելու որոշումը՝ հաստատելով Սահմանադրությամբ երաշխավորված տեղեկատվություն ստանալու իրավունքի խախտումը:

ԹԻՅԿ-ի շահերը դատարանում ներկայացնում էր Իրավունքի զարգացման և պաշտպանության հիմնադրամը:

ՀԵՏԱԳՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

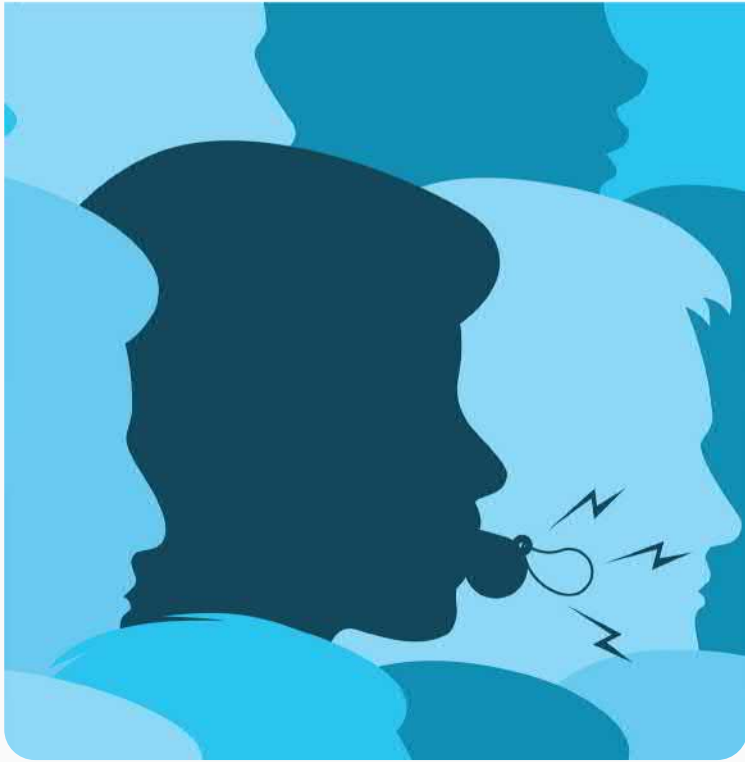
ԿԱՅՈՒՆ
ԶԱՐԳԱՅՄԱՆ
ՆՊԱՏԱԿ 16

ԻՐԱԿԱՆԱՅՄԱՆ
ԱՌԱՋԵՆԹԱՅԸ
ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ
2019-2023

ԿՈՌՈՒՊՑԻԱՅԻ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՄԱՆ
ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՐՈՒԹՅԱՆ
ԳՆԱՀԱՏՈՄ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԳՐԱՐԱՐՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ
ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄԻԶԱԳՈՒՅԻՆ
ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԻՆ

ՀԱՆՐՈՒԹՅԱՆ ԳԵՐԱԿԱ ՇԱՀԻ
ՆՊԱՏԱԿՈՎ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՕՏԱՐՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ
ՕՐԵՆՍՐՈՒԹՅԱՆ
ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

ԵՄ - Հայաստան Համապարփակ և ընդլայնված գործընկերության
համաձայնագիր

«Աջակցություն ՀՀԳԸ մշտադիտարկանը,
իրագործմանը և հաղորդակցությանը»
Contract ENI/2023/442-873

**ՀՀԳԸ իրականացման
մշտադիտարկում**
ՔՀԳ-ների կողմից վերանայված (որոշ ոլորտներում)

15 Հունվարի 2024 թ.

Ֆինանսավորվում է
Եվրոպական միության կողմից

Մրցույթը իրականացվում է GOPA PACE-ի
կողմից

ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԲԱՅԵԼՈՎ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՀԱՎԱՍԱՐԱԾՆԵԼՈՎ ԱԳՈՍՅԻՆ ԱՆՎԱՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆՆ
ՈՒ ԹԱՓԱՆՑԻՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՈՒՄ

ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ
ԲՈՂՈՋԱՐԿՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ
ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ

զեկույց

Երևան 2023

ԲԱՅ ԲՅՈՒՋԵԻ
ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆ
2023

ՔՐԿ ՀԱՓԻՉ

ՏԱՐԱԾԱՆԴՋԱՆԱՅԻՆ
ԶԵԿՈՒՅՑ
2023

ԲՈՆԻ ՏԵՂԱՀԱՆԿԱԾ
ԱՐՑԱԽՑԻՆԵՐԻ ԶԲՐԱՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆՆ
ՈՒ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՆՔՆԵՐԻ
ԻՐԱՅՈՒՄԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ

ՀԱԿԱՀԱՅԿԱԿԱՆ
ՔՄԵՆՈՑՈՐԻԱՆ
ԵՎ ՈԱՄԻԳՄԸ
ԱՂՐԵՋԱՆՈՒՄ
2023

ԼՐԱԳՐՈՂԱԿԱՆ ՀԵՏԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՄԿՐՏԻԶ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ

Երևանի հողերի
չհավաքագրվող վարձերը

ՏԻՐԱՅՐ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

Երևանի բարձրահարկ շենքերի
հրդեհային անվտանգությունը

ՈՒՍԱ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ
ՍԱՄՍՈՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ
ՔՐԻՍՏԻՆԵ ԱՂԱԼԱՐՅԱՆ

Կանաչապատ բակեր՝ թղթի վրա.
Կառուցապատողները մոլորեցնում են գնորդներին

ԴԻՏՈՐԴԱԿԱՆ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԴԻՏՈՐԴԱԿԱՆ ԱՅՑԵՐ

Ռումինիա

Բուլղարիա

Վրաստան

Մոլդովա

18
ԴԻՏՈՐԴ

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԱՅՑԵՐ, ԳԻՏԱԺՈՂՈՎՆԵՐ

Լիտվա

Մոլդովա

Թայլանդ

Գերմանիա

10
ՄԱՍՆԱԿԻՑ

ԳԻՏԵԼԻՔ ԵՎ ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆ

ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

14

ԴԱՍԸՆԹԱՑ

10

ԹԻՅԿ

4

«Քաղաքացիական հաբ» ԵՅԿ

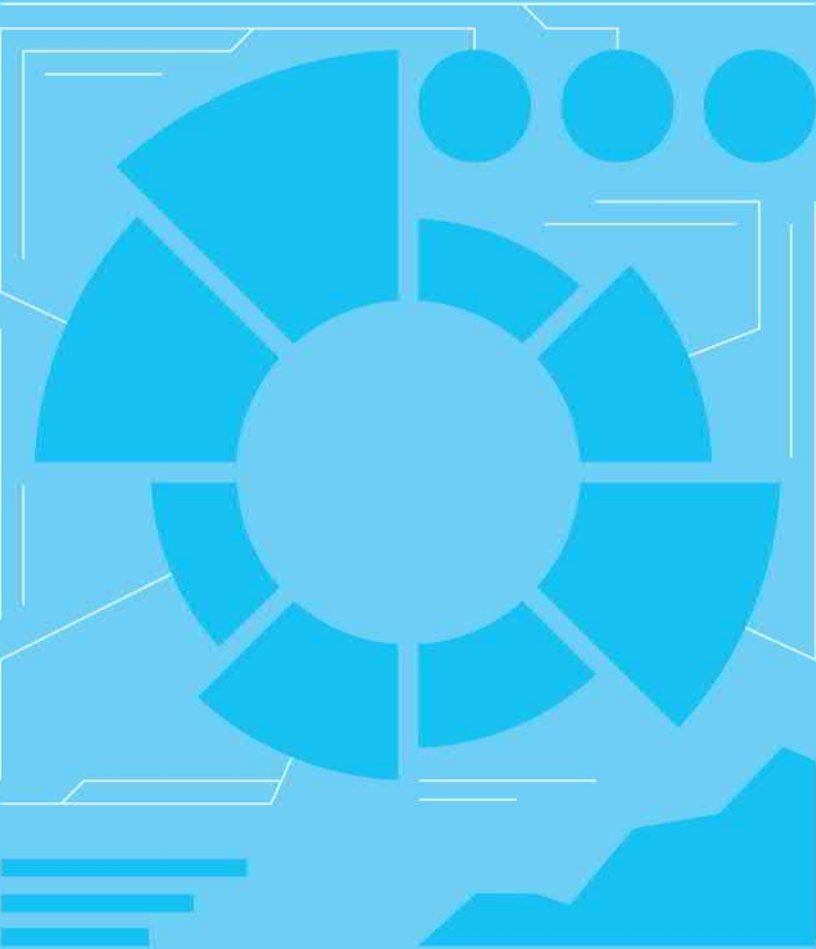
293

ՄԱՍՆԱԿԻՑ

ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ
ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ.
հանրային վերահսկողության ուղեցույց

ԻՆՉ ԵՎ ԻՆՉՊԵՄ ԽՈՍԵԼ
ԿՈՌՈՐՊՈՐԱՅԻ ՄԱՍԻՆ
Հանրակրթական դպրոցների «Հասարակագիտություն» առարկայի
7-12-րդ դասարանների
ՈՒՍՈՒՑՉԻ ՁԵՌՆԱՐԿ

ԳԻՏԵԼԻՔ ԵՎ ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆ

2 ՀԱԿԱԿՈՐՈՒԹՅՈՒՆ ԴՊՐՈՅ

45
ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏ

ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏՆԵՐԻ ՆԱԽԱԳԾԵՐ

ԿԱՐԵՆ ՄՆԱՑԱԿԱՆՅԱՆ

Հակակոռուպցիոն տեսանյութերի շարք
Կլիենտիմզ | Նեպոտիզմ | Ֆավորիտիզմ | Քրոնիզմ

ԼՈՒՍԻՆԵ ՍԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ
ԱԼԼԱ ԾԱՏԻՆՅԱՆ
ՍՎԵՏԼԱՆԱ ԴԱՎԹՅԱՆ

Հակակոռուպցիոն
հոդվածներ

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՊԱՊՈՅԱՆ

Խոսող պատկերներ
Հակակոռուպցիոն
խոսող պատկերներ
Մարմարաշենում

Կոռուպցիան
Հայֆիլմի հերոսների
աչքերով

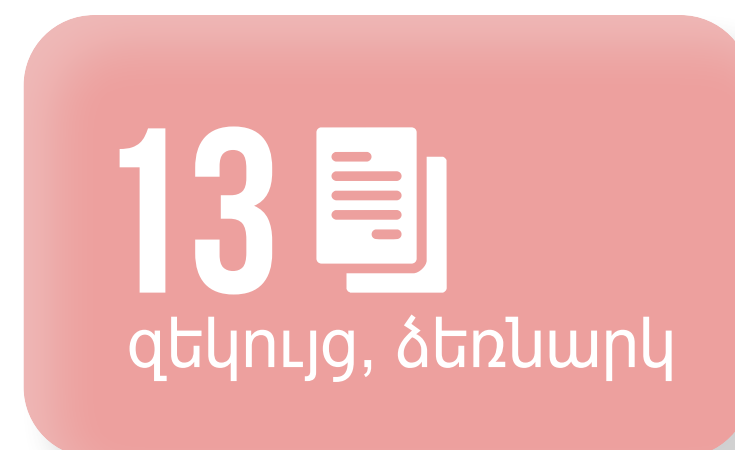
Կեղևի մեջ օրըմ, օր
երկնքից տեսնիմ,
թե էս աշխարհն ընչի՞ է էսպես
ԿԱՐԱՐՈՒՄԵՆՅԱՆ

Տո 40 մարդով կերել ենք,
ընչի՞ ես մենակ ինչ կանել

Ի՞նչ արդյունք

ՄԻ ԵՄԻ ԿԱՇՈՒՐ,
ԽՈՐՄԱՆԱ Է:

ԻՐԱԶԵԿՈՒՄ

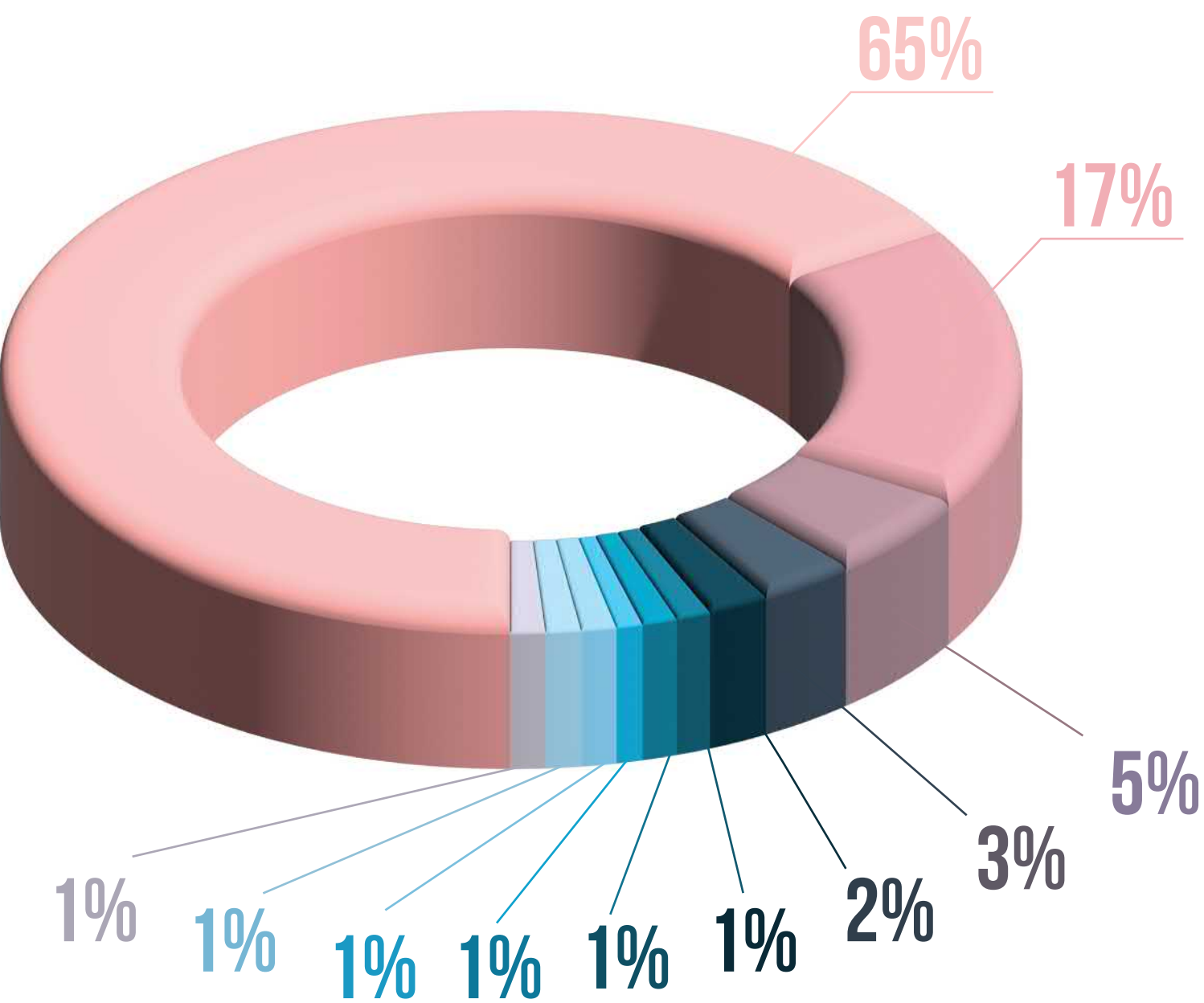
ԳՈՐԾԸՆԿԵՐՆԵՐ/ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամ
Իրավունքի զարգացման և պաշտպանության հիմնադրամ
Իրավունքների պաշտպանություն առանց սահմանների
Հելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի Վանաձորի գրասենյակ
Ժուռնալիստների «Ասպարեզ» ակումբ
«Ռեստարտ» գիտակրթական-բարեգործական հիմնադրամ
«Քաղաքացիական հար» Երիտասարդական ՀԿ

Ժողովրդավարական ընտրությունների եվրոպական պլատֆորմ (EPDE)
Ընտրությունների մոնիտորինգի կազմակերպությունների եվրոպական ցանց (ENEMO)
Ընտրությունների տեղական դիտորդների գլոբալ ցանց (GNDEM)
Ոչ առևտրային իրավունքի եվրոպական կենտրոն (ECNL)
Միջազգային բյուջետային գործընկերություն (IBP)

ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ ԵՎ ԾԱԽՍԵՐ

ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ՝ ԸՍՏ ՇՆՈՐՀԱՏՈՒՆԵՐԻ (ՀՀ ԴՐԱՄ)

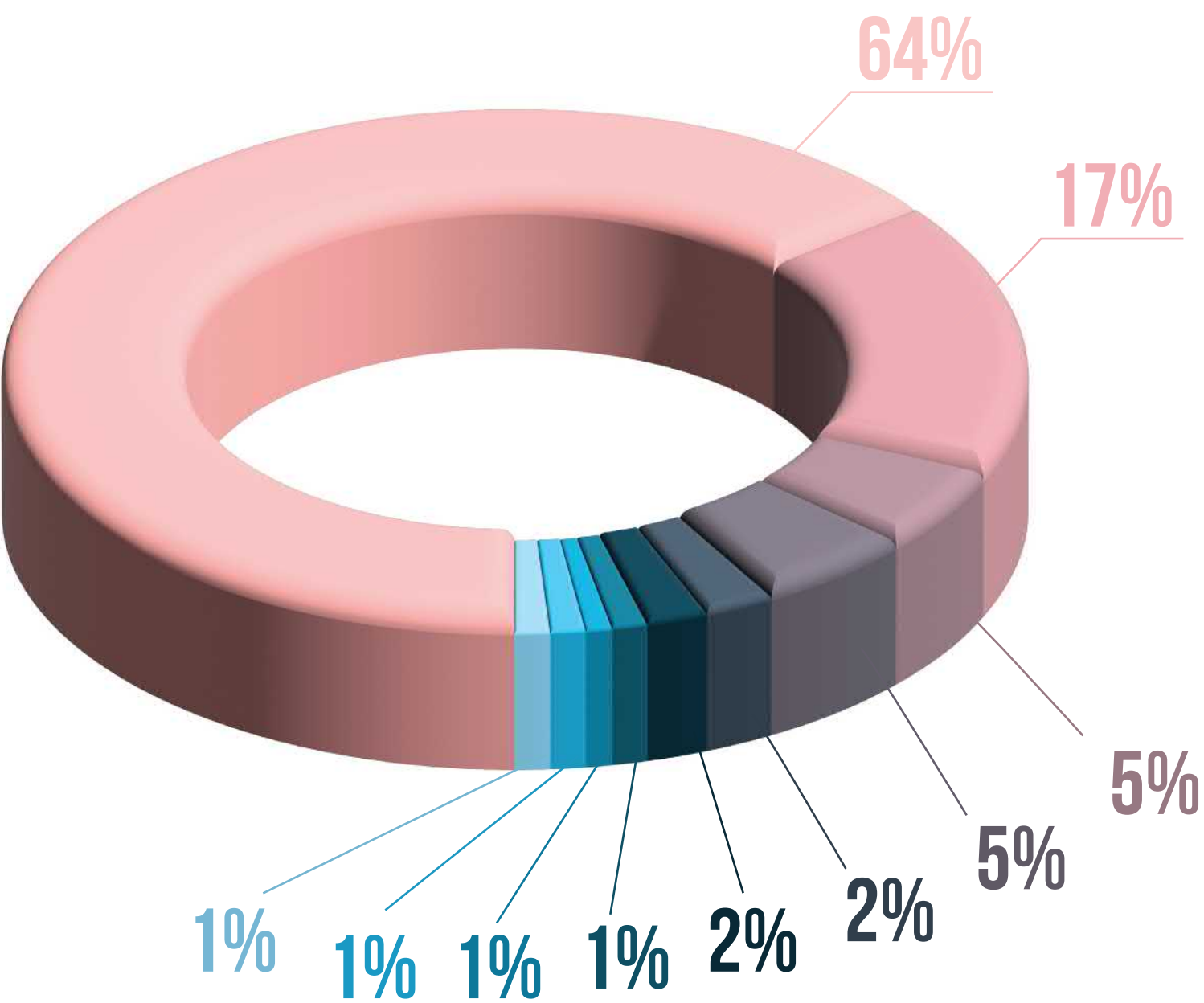

211,063,912	Ինստիտուցիոնալ աջակցության դրամաշնորհ (SIDA)	3,299,500	Բաց հասարակության հիմնադրամներ (OSF-Armenia)
54,290,064	Ժողովրդավարության ազգային հիմնադրամ (NED)	3,187,421	Հայերի Բյուլ հիմնադրամի Հարավային Կովկասի տարածաշրջան (HBS)
17,029,222	Մեծ Բրիտանիայի դեսպանատուն ԶԶ-ում (British Embassy)	2,690,529	Այլ եկամուտներ /դրամաշնորհների փոխարժեքային տարբերություններ/ փոխարկումներից
9,960,796	Եվրոպական միություն (EU)	2,027,370	Եկամուտներ ծառայությունների մատուցումից
8,061,431	Եվրոպական միություն՝ Ոչ առևտրային իրավունքի եվրոպական կենտրոնի միջոցով (ECNL)	1,224,414	Եկամուտներ ալանդներից
4,834,549	Եկամուտներ արտարժույթի փոխարկումներից և վերագնահատումից	945,414	Այլ եկամուտներ
4,199,263	Եկամուտներ երկարաժամկետ ակտիվներին վերաբերող շնորհներից	121,901	Եկամուտներ անդամավճարներից

ԸՆԴԱՄԵՆԸ 322,935,786

ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ ԵՎ ԾԱԽՍԵՐ

ԾԱԽՍԵՐ՝ ԸՍՏ ԾՐԱԳՐԵՐԻ (ՀՀ ՂՐԱՄ)

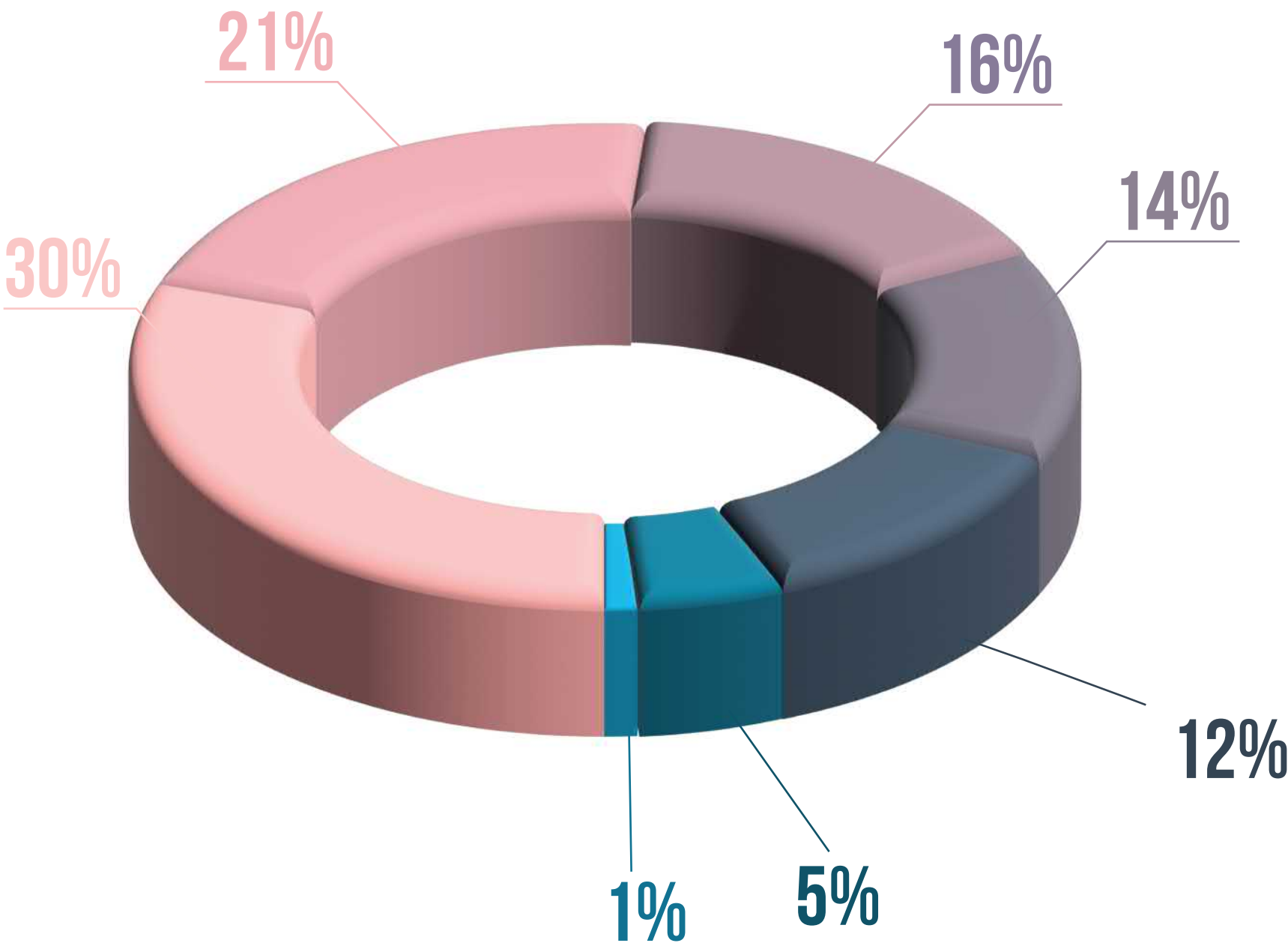
211,063,912	Ինստիտուցիոնալ աջակցության դրամաշնորհ (SIDA)	3,390,612	Երևան քաղաքի ընտրությունների դիտորդական առաքելություն (EU)
54,290,064	Քաղաքացիական հասարակության կարողությունների զարգացում (NED)	3,187,421	Լրագրողներ, ընդդեմ կոռուպցիայի (HBS)
17,029,222	Աջակցություն Հայաստանում ժողովրդավարության երաշխիքներին (British Embassy)	2,700,000	ՀՀ ազգային ժողովի արտահերթ ընտրությունների էլեկտրոնային մոնիտորինգ (OSF-Armenia)
15,299,205	Արտարժույթի փոխարկումից և վերագնահատումից ծախսեր	1,320,460	Ծառայությունների մատուցումից ծախսեր
8,061,431	ԶԶԿ չափիչ՝ ի գործ (ECNL)	945,414	Այլ ծախսեր
6,570,184	Արժանապատիվ աշխատանք հիմա (EU)	599,500	ՀՀ պետական գնումների համակարգի գնահատում և մոնիտորինգ (OSF-Armenia)
4,199,263	Երկարաժամկետ ակտիվներին վերաբերող շնորհներից ծախս	121,901	Անդամավճարներից ծախսեր

ԸՆԴԱՄԵՆԸ

328,778,589

ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ ԵՎ ԾԱԽՍԵՐ

ԾԱԽՍԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔ (ՀՀ ԴՐԱՄ)

98,413,742	Ծրագրային աշխատակազմի համախառն աշխատավարձ
69,011,516	Վարչական աշխատակազմի համախառն աշխատավարձ
53,425,671	Քաղաքացիաիրավական պայմանագրերի շրջանակներում կատարված վճարներ
47,280,259	Ծրագրային ծախսեր
40,720,179	Վարչական ծախսեր
15,299,205	Արտարժույթի փոխարկումից և վերագնահատումից ծախս
3,307,557	Համագործակիցների և ենթադրամաշնորհառուների կողմից իրականացված ծրագրային ծախսեր
1,320,460	Ծառայությունների մատուցման ծախսեր

ԸՆԴԱՄԵՆԸ

328,778,589

Անկախ արդիտորի եզրակացություն

Grant Thornton CJSC
Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich Street
Yerevan 0015
Republic of Armenia
T +374 10 50 09 64/61

Գրաքց Թորնթոն ՓԲԸ
Երևան Պլազա Բիզնես
կենտրոն
ՀՀ, ք. Երևան 0015
Գրիգոր Լուսավորչի 9

«Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ հալվարտացիոն կենտրոն» ՀԿ-ի
Ընդհանուր ժողովին

Հեռ.՝ +374 10 50 09 64/61

Կարծիք

Մենք արդիտոր ենք ենթարկել «Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ հալվարտացիոն կենտրոն» ՀԿ-ի (Կազմակերպություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթված ավարտված տարվա գործունեության մասին հաշվետվությունը, զրոտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվառական հաշվառման էական ջաղաճականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Կազմակերպության՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվաին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ-ներ):

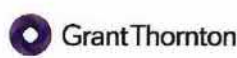
Կարծիքի հիմք

Մենք արդիտոր անցկացրել ենք արդիտոր միջազգային ստանդարտներին (ՄՄՄ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից ընտրվեց մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Արդիտորի պարտախանազությունը լրամասնված» ֆինանսական հաշվետվությունների արդիտոր համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Կազմակերպությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնադրի» (ՀՀՄՄ կանոնադրի) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր արդիտոր նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ Նշված պահանջների և ՀՀՄՄ կանոնադրի համաձայն: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան արդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը բաղկացած է Կազմակերպության՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար տարեկան հաշվետվության մեջ ներկայացված տեղեկատվությունից, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և դրանց վերաբերյալ արդիտորական եզրակացությունը: Անկախվում է, որ տարեկան հաշվետվությունը մեզ հասանելի կլինի տղյն արդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի տարածվում այլ տեղեկատվության վրա, և մենք դրանք վերաբերյալ որևէ ձևի հավաստիացման եզրակացություն չենք արտահայտելու:

Ֆինանսական հաշվետվությունների արդիտորի հետ կապված մեր պարտավորությունն է ծանոթանալ վերը նշված այլ տեղեկատվությանը, երբ այն հասանելի լինի մեզ՝ որոշելու համար, թե արդյոք առկա են էական անհամապատասխանություններ այլ տեղեկատվության և ֆինանսական հաշվետվությունների կամ արդիտոր ընթացքում ձեռք բերված մեր գիտելիքների միջև, կամ արդյոք այլ տեղեկատվությունը պարունակում է այլ էական խնդրաբանություններ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խնդրաբանություններից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Կազմակերպության՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Կազմակերպությունը լուծարելու կամ Կազմակերպության գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձից պատասխանատու են Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Արդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների արդիտորի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խնդրաբանություններից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը՝ ներառելով արդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, քան այն չի երաշխավորում, որ ՄՄՄ-ների համապատասխան իրականացված արդիտոր միջոց կհայտնաբերվեն էական խնդրաբանություններ, երբ այն առկա է: Խնդրաբանությունները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խնդրաբանությունները կարող է անկեղծվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերջում կազդեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների իման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ՄՄՄ-ների համաձայն իրականացած արդիտոր ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածանքություն: Ի լրումն՝

- Հասկերողում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խնդրաբանության ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք արդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում արդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խնդրաբանության չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խնդրաբանության չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություններ, զեղծարարություններ, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում արդիտորի վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան արդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խնդրաբանությունները:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, իմնվելով ձեռք բերված արդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ

առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է արդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևավորել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են միջև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված արդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք արդիտոր առաջարկների պատկերացումը շրջանակի և ջանքերի, ինչպես նաև արդիտոր ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թեղությունների մասին:

Ալմին Հովանիսյան

«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ի ՔԱՐԴԻՆ

9 ապրիլի, 2025թ.

Էմիլ Կասիյան, FCCA

Առաջարկների պատասխանատու

ԹՐԱՆՍՓԱՐԵՆՍԻ ԻՆԹԵՐՆԵՇՆԼ

հակապոռնւպցիոն կենտրոն

www.transparency.am

www.facebook.com/TIArmenia

[@TI_Armenia](https://twitter.com/TI_Armenia)

[\(+374 10\) 569589, 569689](tel:+37410569589)

info@transparency.am